

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Tomislav Kovač	1.6. Godina studija	3. god.
1.2. Naziv kolegija	Religijski fundamentalizmi i suvremene ideologije	1.7. Bodovna vrijednost (ECTS)	3 ECTS
1.3. Suradnici	/	1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P+V+S+e-učenje)	30 P + V + S
1.4. Studijski program (prijediplomski, diplomski, integrirani)	Integrirani	1.9. Očekivani broj studenata na kolegiju	15
1.5. Status kolegija	izborni seminar	1.10. Razina primjene e-učenja (1, 2, 3 razina), postotak izvođenja kolegija <i>on line</i> (maks. 20%)	/
2. OPIS KOLEGIJA			
2.1. Ciljevi kolegija	Seminar želi dati uvid u fenomen fundamentalizma, prvenstveno religijskog, ali i sve prisutnijeg sekularnog tipa. Objasniti će se mehanizme ideološke manipulacije religijom i kvazireligijske funkcije suvremenih sekularističkih ideologija. Na svjetlo dana trebao bi izaći pravi smisao religije, koji predmnijeva duhovno i racionalno uravnoteženi, moralno pravični i dijaloški način života u suvremenom svijetu.		
2.2. Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	Ispunjeni uvjeti upisa u treću godinu studija. Položen predmet Opće metodologije te odslušani obvezatni predmeti Uvod u religije svijeta i Kršćanska objava.		
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij pridonosi	<ul style="list-style-type: none"> • Poznavati i razumijevati povezanosti između teološko-religijske teorije te crkvene, religijske i društvene prakse; • samostalno, znanstveno utemeljeno, religijski i teološki prosuđivati cjelokupne stvarnosti; • interdisciplinarno surađivati na području humanističkih i društvenih znanosti na studijskoj, znanstvenoj i istraživačkoj razini; • teološki dijalogizirati sa svijetom te preuzimati društveno-političke odgovornosti temeljene na kršćanskom uvjerenju; • prepoznati i objasniti pravilne i nepravilne načine zaključivanja te argumentirano i kritički raspravljati o filozofijskim i teološkim temama; • primjereno primijeniti metodologije znanstvenoga rada u izradbi pisanih radova; • koristiti se stručnom literaturom na hrvatskom i jednom svjetskom jeziku. 		
2.4. Očekivani ishodi učenja na razini kolegija (4-10 ishoda učenja)	<p>Studenti će biti u stanju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. objasniti fenomene religijskih i ideoloških fundamentalizama, kontekstualizirati ih i kritički razmotriti; 2. prepoznati različite oblike religijskih fundamentalizama, shvatiti njihova misaona i praktična polazišta te međusobno ih uspoređivati; 3. analizirati međusobni utjecaj religije i ideologije te političkih, ekonomskih, društvenih i kulturnih gibanja u današnjem globaliziranom i međuovisnom svijetu; 4. razlikovati duhovnu i moralnu bit religije, otvorene univerzalnom, od ideološke instrumentalizacije religijom; 5. izložiti stav Katoličke crkve prema fundamentalizmu i ideološkoj manipulaciji religijom; 6. istraživati, vrednovati i kritički iščitavati relevantnu literaturu, pisati seminarski rad poštujući pravila znanstvene metodologije, usmeno izlagati seminarski rad i argumentirano odgovarati na pitanja tijekom rasprave. 		
2.5. Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	<p>Nakon uvodnih predavanja koji će pružiti opći uvid u problematiku, studentima će se izložiti znanstvene metodološke upute i pojedinačno podijeliti teme za seminarsku obradu. Problematici fundamentalizma pristupit će se široko i interdisciplinarno, tj. teološki i filozofski, društveno i politički, kulturalno i psihološki, povezano s gibanjima u današnjem globaliziranom svijetu.</p> <p>Temeljito će se obraditi sam pojam „fundamentalizma“, njegov povijesni nastanak, misaone postavke, životne zahtjeve, različite konotacije i očitovanja. Pružit će se letimični pregled fundamentalističkih strujanja u velikim religijskim tradicijama: u židovstvu, kršćanstvu, islamu, hinduizmu i budizmu. Posvetit će se pažnja novijim pojavama</p>		

	<p>fundamentalizma unutar Katoličke crkve, kako među pojedinim karizmatičkim i tradicionalističkim strujanjima, tako i kroz djelovanje različitih udruga ili pokreta konzervativnog tipa. Nastojat će se također prikazati ideološke postavke fundamentalizma sekularnog tipa, kao što su politički i ekonomski neoliberalizam, prirodosnanstveni neopozitivizam, tehnokratizam, radikalni sekularizam, agresivni ateizam, manipulativna moć masmedija.</p> <p>Ono što povezuje sve ove vrste „fundamentalizama“ jest želja da sebe na ideološkom planu nameću kao jedini kriterij tumačenja i življenja vjerske, društveno-političke ili ekonomske stvarnosti, pritom monopolizirajući i manipulirajući istinom u vlastite svrhe, odbacujući pluralnost mišljenja i argumentiranu kritiku. Njihov vjerski ili ideološki diskurs nerijetko služi kao sredstvo podjele, širenja isključivosti i mržnje, mentalnog, fizičkog ili društvenog nasilja, pa i terorizma i rata. U današnjem globaliziranom, pluralnom i međuovisnom svijetu preplavljen političkim, ekonomskim, tehničkim, kulturalnim, vrijednosnim i identitetskim izazovima, ideološki sustavi fundamentalističkog tipa uvelike se šire zavodeći ljude prividnom sigurnošću.</p> <p>Katolička crkva već dugi niz godina upozorava na opasnosti religijskog fundamentalizma i različitih oblika ideoloških manipulacija. Naspram toga, Crkva promiče konstruktivan pogled na religiju i na vjernike, koji su pozvani biti ljudi dijaloga i solidarnosti, duhovne i intelektualne otvorenosti, ali i kritički čimbenici spram svakog ugrožavanja slobode i dostojanstva ljudske osobe, te mira i pravednog razvoja svih naroda.</p>					
2.6. Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ on line u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☒ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)	Komentari: Poticati na dijaloški oblik nastave i seminarskog rada.			
2.8. Obveze studenata	Redovito pohađanje seminarske radionice, sudjelovanje u raspravama, pisanje i izlaganje seminarskog rada.					
2.9. Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti kolegija</i>):	Pohađanje nastave	DA	Istraživanje	DA	Projekt	
	Eksperimentalni rad		Referat	DA	(Ostalo upisati)	
	Praktični rad	DA	Seminarski rad	DA	(Ostalo upisati)	
	Esej		Usmeni ispit		(Ostalo upisati)	
	Kolokvij		Pisani ispit		(Ostalo upisati)	
2.10. Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu						
2.11. Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov			Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	
	ARMSTRONG, Karen, <i>Bitka za Boga: fundamentalizam u judaizmu, kršćanstvu i islamu</i> , Sarajevo, Šahinpašić, 2007.			1		
	DEBELJAK, Aleš, <i>Suvremeni fundamentalizam i sveti rat</i> , Zagreb, Naklada Jesenski i Turk, 2003.			1		
	GELDBACH Erich, <i>Fundamentalizam</i> , u: <i>Svesci Kršćanska sadašnjost</i> , 26 (1992.) 2-4 (75-77), 57-61.			5		
	GELLNER, Ernest, <i>Religijski fundamentalizam</i> , u: <i>Jukić</i> , (1996./1997.) 26/27, 185-203.			5		
	REBIĆ, Adalbert, <i>Opasnost religijskog fundamentalizma danas</i> , u: <i>BLAŽEVIĆ, Josip (ur.), Zbornik radova Tjedna međureligijskog dijaloga povodom 25 godina duha Asiza, Zagreb, 21.-27. listopada 2011.</i> , Zagreb, Hrvatski areopag, 2012., 159-172.			5		
	SECONDIN, Bruno, <i>Neoboriva istina: izazovi i opasnosti fundamentalizma</i> , u: <i>Svesci – Communio</i> , 26 (1992.) 2-4 (75-77), 50-56.			5		

<p>2.12. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskoga programa)</p>	<p>a) <i>Knjige</i> ALI, Tariq, <i>Sukob fundamentalizama: križarski ratovi, džihad i suvremenost</i>, Zagreb, Profil multimedija, 2010. ALGAR, Hamid, <i>Vehabizam: kritički osvrt</i>, Zagreb, Z. Hasanbegović, 2004. ALIĆ, Sead, <i>Masmedijski fundamentalizam</i>, Koprivnica, Sveučilište Sjever, 2014. ARENDR, Hannah, <i>Izvori totalitarizma</i>. Zagreb, Disput, 2015. CANDIARD, Adrien, <i>Fanatizam. Kad religija oboli</i>, Zagreb, Verbum, 2025. GELLNER, Ernest, <i>Postmodernizam, razum i religija</i>, Zagreb, Naklada Jesenski i Turk – Hrvatsko sociološko društvo, 2000. HABERMAS, Jürgen, <i>Rascijepljeni Zapad</i>, Sarajevo, Rabić - ECLD, 2010. KARIĆ, Enes (ur.), <i>Tumačenje Kur'ana i ideologije XX stoljeća</i>, Sarajevu, Bemust, 2002. KRISTIĆ, Alen, <i>Religija i moć</i>, Sarajevo, Rabić, 2009. KULENOVIĆ, Tarik, <i>Politički islam: osnovni pojmovi, autori i skupine jednog modernog političkog pokreta</i>, Zagreb, VBZ, 2008. NAPOLEONI, Loretta, <i>Uspon islamizma</i>, Zagreb, Sandorf, 2015.</p> <p>b) <i>Članci u časopisima i zbornicima</i> BALETIĆ, Zvonimir, Privatni kapitalistički fundamentalizam, ekonomski liberalizam i ekonomska znanost, u: <i>Ekonomski pregled</i>, 57 (2006.) 7/8, 563-591. BOZANIĆ, Anton, Fundamentalizam kršćanskog porijekla: suvremeni pastoralni izazov, u: <i>Riječki teološki časopis</i>, 6 (1998) 2, 247-258. DELIĆ, Zlatan, Globalizacija, moć i politika znanja: jedanaest antiteza o globalizaciji, u: <i>Filozofska istraživanja</i>, 29 (2009.) 1 (113), 31-50. HOTTINGER, Arnold, Napast Božje države. O islamskom fundamentalizmu, u: <i>Svesci Communio</i>, (1992.) 75-77, 67-70. KARLOVIĆ, Roman, Sekularni fundamentalizam?: Uz knjigu the God delusion Richarda Dawkinsa, u: <i>Republika</i>, 63 (2007.) 2, 64-73. MARDEŠIĆ, Željko [JUKIĆ, Jakov], Političke religije i pamćenje zla, u: <i>Društvena istraživanja</i>, 5 (1996.) 3/4, 765-787. VALJAN Velimir, Fundamentalizam i fundamenti, u: <i>Bosna franciscana</i>, 8 (2000.) 12, 231-240. ZORKO, Marta, Suvremeni fundamentalizam, u: <i>Međunarodne studije</i>, 7 (2007.) 1, 72-94.</p>
<p>2.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija</p>	
<p>2.14. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)</p>	